

A m. kir. földművelésügyi miniszter 175.121/1943. V. 2.
F. M. számú rendelete

az állatok vasúton, hajón vagy gépkocsin való szállítása alkalmával végzett állatorvosi vizsgálatért az államkincstár részére fizetendő vizsgálati díjak megállapítása tárgyában.

Az állatok vasúton, hajón vagy gépkocsin való szállítása alkalmával végzett állatorvosi vizsgálatért az államkincstár részére fizetendő vizsgálati díjak újból való megállapítása tárgyában kiadott 506.377/1941. V. 2. F. M. számú rendeletemet (megjelent a Budapesti Közlöny 1941. évi december 21-i, 288. és a Földművelési Értesítő 1941. évi december 25-i, 24. számában, valamint a 265. számú Állategészségügyi Értesítőben) a rendkívüli viszonyokra való tekintettel hatályon kívül helyezem és az állategészségügyről szóló 1928. évi XIX. t.-c. 15. §-ában kapott felhatalmazás alapján, az idézett törvények végrehajtása tárgyában kiadott 100.000/1932. F. M. számú rendelet 50. §-ára, illetőleg 60. §-ának (2) bekezdésére utalva, a következőket rendelem:

1. Vasúton, hajón vagy gépkocsin szállított állatok állatorvosi vizsgálatáért a szállító fél minden állat után a következő vizsgálati díjakat tartozik fizetni:

- a) Ló után:
Kétéves és ennél idősebb után darabonkint . . . . . 1 P 20 f,
Kétévesnél fiatalabb után darabonkint . . . . . — „ 80 „
Szopócsikó után darabonkint . . . . . — „ 24 „
- b) Szamár és öszvér után:
Korra való tekintet nélkül darabonkint . . . . . — „ 80 „
Szopócsikó után darabonkint . . . . . — „ 24 „
- c) Szarvasmarha és bivaly után:
Kétéves és ennél idősebb után darabonkint . . . . . — „ 80 „
Kétévesnél fiatalabb után darabonkint . . . . . — „ 40 „
Borjú után hathónapos korig darabonkint . . . . . — „ 12 „
- d) Juh és kecske után darabonkint . . . . . — „ 10 „
Bárány és gödölye után hathónapos korig darabonkint . . . . . — „ 06 „
- e) Sertés után:
Hízott (90 kg-on felüli) után darabonkint . . . . . — „ 30 „
Sovány (90 kg-ig) után darabonkint . . . . . — „ 16 „
Süldő (40 kg-ig) után darabonkint . . . . . — „ 10 „
Malac (20 kg-ig) után darabonkint . . . . . — „ 06 „

2. Vasúton, hajón vagy gépkocsin szállított élő baromfi (pulyka, lúd, kacska és tyúk), mégha be- és kirakása bizonyos esetekben állatorvosi vizsgálat mellett történik is, mentes az államkincstár részére fizetendő vizsgálati díj alól.

3. Jelen rendelet 1943. évi július hó 1-én lép hatályba.

Budapest, 1943. évi június hó 25-én.

báró Bánffy Dániel s. k.

.....

A m. kir. földművelésügyi miniszter 175.336/1943. V. 2.
F. M. számú rendelete

a marhalevél kiállításáért és kezeléséért fizetendő díjak újabb megállapítása tárgyában.

Az állategészségügyről szóló 1928:XIX. t.-c. 7. §-ában foglalt felhatalmazás alapján a következőket rendelem:

1. §.

Az 1928:XIX. törvények végrehajtása tárgyában kiadott 100.000/1932. F. M. számú rendelet (Rendeletek Tára, 1933. évfolyam, 8. oldal) 29. §-ának (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

Egy marhalevél kiállításának díja — tekintet nélkül a reá jegyzett állatok számára — 24 fillér, a tulajdonjogátruházási nyilatkozat alkalmazásának díja 16 fillér, az állategészségügyi bizonyítvány megújításának, a külön eszközölt irányításnak, valamint a lejegyzésnek díja 12 fillér.

2. §.

A jelen rendelet az 1943. évi július hó 1. napján lép hatályba.

Budapest, 1943. évi június hó 26-án.

báró Bánffy Dániel s. k.

.....

A m. kir. földművelésügyi miniszter 95.800/1943. X. 1.
F. M. számú rendelete

a m. kir. kertészeti és szőlészeti főiskola felállításáról és szervezete meghatározásáról.

1.

Magyarország Főméltóságú Kormányzója a Budapest, 1942. évi október hó 7. napján kelt legfelsőbb elhatározásával jóváhagyta a m. kir. kertészeti és szőlészeti főiskola felállítására és szervezete meghatározására vonatkozó szabályzatot.

2.

A szabályzat szövege a következő:

I.

A Kertészeti és Szőlészeti Főiskola szervezete.

1. A magyar királyi Kertészeti Akadémia átszervezése.

1. §.

A kertészeti, szőlészeti és borászati ismeretek és tudományok magasabb fokú művelése és tanítása, valamint az okleveles kertészek és az okleveles szőlészek és borászok kiképzésének emelése végett a magyar királyi Kertészeti Akadémia nyolc félévre terjedő tanulmányi idejű magyar Királyi Kertészeti és Szőlészeti Főiskolává szerveztetik át. A magyar királyi Kertészeti és Szőlészeti Főiskola a földművelésügyi miniszter fennhatósága alatt áll; a felállításához és fenntartásához szükséges költségek fedezetéről a földművelésügyi tárca költségvetésében kell gondoskodni.

2. §.

A Kertészeti és Szőlészeti Főiskola pecsétje az ország címere, amelyet a „Magyar Királyi Kertészeti és Szőlészeti Főiskola” megnevezést és a főiskola székhelyének megjelölését magában foglaló körirat zár körül.

2. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskola tanári kara és egyéb személyzete.

3. §.

A főiskola személyzete a tanári karból, a tudományos segédszemélyzetből, az irodai, valamint az irodai segéd- és kezelőszemélyzetből és az álltisztékből áll.

4. §.

A tanári kar tagjai nyilvános rendes és nyilvános rendkívüli tanárok. Alkalmazásuk, szolgálati viszonyaik, illetményeik és ellátásuk tekintetében — amennyiben a jelen szabályzat máskép nem rendelkezik — a tudományegyetemek tanáraitra vonatkozó rendelkezések irányadók.

5. §.

A tudományos segédszemélyzet körébe a tanári kar javaslata alapján kinevezett, illetőleg megbízott intézeti tanárok és tanársegédek tartoznak. Az intézeti tanárok és a tanársegédek fizetés szempontjából az állami középiskolai és állami felsőkereskedelmi iskolai rendes tanárokkal esnek egy tekintet alá. A tanársegédek azonban első ízben az állami rendszerű X. fizetési osztálynak megfelelő illetményekkel két évre kapnak megbízást.

6. §.

A főiskola iroda, valamint irodai segéd- és kezelőszemélyzetéhez a titkár, a pénztári ellenőr és a könyvfőtiszt, valamint a hozzájuk beosztott tisztviselők és egyéb alkalmazottak tartoznak. Ezeket a tisztviselőket a földművelésügyi miniszter nevezi ki. képeztésüknek megfelelően az állami rendszerű XI—VII. fizetési osztályokba tartozó állásokra. A díjnokok, kezelők és irodakezelési gyakornokok alkalmazásáról ugyancsak a földművelésügyi miniszter gondoskodik.

7. §.

A főiskola altisztjeit és egyéb szolgálati személyzetét a földművelésügyi miniszter alkalmazza.

3. A Kertészeti és Szőlészeti Főiskola hallgatói.

8. §.

A Kertészeti és Szőlészeti Főiskola hallgatói rendes hallgatók és rendkívüli hallgatók.

9. §.

A Kertészeti és Szőlészeti Főiskolára rendes hallgatóként azt a kifogástalan erkölcsi magaviseletű és a magyar hazához való hűség szempontjából megbízható férfit vagy nőt lehet felvenni, aki hazai középiskolában (gimnázium, gazdasági középiskolák, liceum) érettségi vizsgát tett vagy a felvétel szempontjából a földművelésügyi miniszter által a vallás- és közoktatásügyi miniszterrel egyetértésben a középiskola elvégzésével egyértékűnek nyilvánított középfokú iskola tanulmányait sikerrel elvégezte és a tanulmányokat — az illető középfokú iskola tanulmányi rendjére vonatkozó szabályok értelmében — befejező képesítő vizsgát sikerrel letette.

Rendes hallgatóként a földművelésügyi miniszter engedélyével fel lehet venni azt is, aki az előbbi bekezdésben meghatározott követelményeknek megfelelő képzettséget külföldi iskolában szerzte meg és erkölcsi magaviselete kifogástalan. Magyar állampolgárt azonban, ha a középiskolai vagy középfokú iskolai tanulmányait külföldön végezte be, csak abban az esetben lehet felvenni, ha valamely hazai középiskolában (gimnázium, gazdasági középiskolák, liceum) különböző érettségi vizsgát, illetőleg hazai középfokú iskolában kiegészítő képesítő vizsgát tett és a magyar hazához való hűség szempontjából megbízható.

Rendkívüli hallgatóként azt a kifogástalan erkölcsi magaviseletű férfit, vagy nőt lehet felvenni, aki életének tizennyolcadik évét betöltötte és akinek olyan előképzettsége van, amelynek alapján a főiskola tanári karának megítélése szerint a választott

tantárgyak körében eredményes tanulmányokat folytathat. Rendkívüli hallgató szigorlatra nem bocsátható.

II.

A Kertészeti és Szőlészeti Főiskola működése.

10. §.

A főiskola ügyeit a tanári kar a dékán elnöklésével kari ülésben intézi.

11. §.

A kari ülés tagjai a nyilvános rendes és a nyilvános rendkívüli tanárok.

A kari ülésen a dékán, akadályoztatása esetén a prodékán, ennek akadályoztatása esetén a tanári kar rangban legidősebb tagja elnököl.

A tanév folyamán minden hónapban egyszer rendes kari ülést kell tartani.

Rendkívüli kari ülést a tanév folyamán a dékán hívhat össze; a tanári kar legalább három tagjának írásban előterjesztett kívánságára pedig összehívni köteles, ha az indítványban megjelölt tárgy a kari ülés ügykörébe tartozik.

A kari ülés határozatképes, ha valamennyi tagját az ügyviteli szabályzatban meghatározott módon meghívták.

A kari ülésen előterjesztett különvéleményeket minden esetben, az elhangzott felszólalásokat pedig a felszólaló kívánságára, illetőleg a kari ülés határozata alapján a jegyzőkönyvbe szöszterint fel kell venni.

A kari ülés jegyzői tennivalóit a karnak rangban legfiatalabb tagja látja el, tiszteletdíját a földművelésügyi miniszter állapítja meg.

12. §.

A kari ülés

1. megválasztja a főiskola dékánját és szükség esetén a főiskola prodékánját;

2. tárgyalja az össze tanulmányi ügyeket, ideértve a tudományos segédszemélyzet tagjainak a tanszékekhez és az intézethez való beosztását;

3. javaslatot tesz a tanszékek betöltésére, megbízott előadók alkalmazására, tanárok hosszabb ideig tartó helyettesítésére, a tudományos segédszemélyzet tagjainak alkalmazására;

4. javaslatot tesz a tanárok, valamint a tudományos segédszemélyzet tagjai ellen a fegyelmi eljárás megindítása iránt; a hallgatók fegyelmi ügyeiben fegyelmi hatóságot gyakorol; megválasztja a tanárok és a tudományos segédszemélyzet fegyelmi ügyeiben eljáró fegyelmi bizottság tagjait;

5. határoz tandíjkezdvezmények tárgyában, javaslatot tesz ösztöndíjak adományozása iránt;

6. határoz a külföldi oklevelek honosítása tárgyában;

7. összeállítja a költségvetési előirányzatot és tárgyalja a rendkívüli hitelek engedélyezésére irányuló javaslatokat;

8. ellenőrzi a főiskola rendelkezésére bocsátott hitelek a költségvetés szerinti felhasználását;

9. megválasztja a felsőházi tagválasztó kiküldötteket;

10. tárgyalja a kari ülés tagjai által előterjesztett indítványokat;

11. ellenőrzi a kari ülésen hozott határozatok végrehajtását.

13. §.

A dékánt a kari ülés a főiskola nyilvános rendes tanárai közül titkos szavazással, a jelenlevők kéthar-

mad szótöbbségével egy tanévre választja. A dékán-választó kari ülést május havában kell megtartani. Ugyanazt a tanárt a szavazatok háromnegyed többségével a következő évre is meg lehet választani. Egymást követő két éven túl dékáni tisztelet senki sem viselhet. A választást a földművelésügyi miniszter erősíti meg. Az újonnan megválasztott dékán hivatalát a választást követő tanév első napján foglalja el.

Ha a szavazás sikertelen, azt meg kell ismételni; ha a megismételt szavazás is sikertelen vagy a dékánválasztás egyéb okból nem vezet eredményre, a dékánt a főiskola nyilvános rendes tanárai közül a földművelésügyi miniszter nevezi ki.

14. §.

A dékánt akadályoztatása esetében a prodekán helyettesíti.

A főiskola prodekánja az, aki megelőző évben a dékáni tisztelet viselte. A prodekáni tisztség időközi megüresedése esetében az új prodekán választására a 13. §. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni. A dékánnak és prodekánnak tiszteletdíj jár, a tiszteletdíj összegét a földművelésügyi miniszter állapítja meg.

15. §.

A dékán vezeti és képviseli a főiskolát; a kari ülés határozatait végrehajtja.

A dékán felügyel a főiskola ügyvitelére, gondoskodik az előadások, a kollokviumok és a szigorlatok rendes megtartásáról.

A dékán intézkedik a főiskolai személyzet nem tanári tagjainak ideiglenes helyettesítése iránt; a főiskola tanárai és a személyzet többi tagja részére évenként tíz napig terjedő rendkívüli szabadságot adhat.

16. §.

A nyilvános rendes és a nyilvános rendkívüli tanárokat pályázat vagy meghívás alapján a földművelésügyi miniszter előterjesztésére a kormányzó nevezi ki.

A tanszéknek pályázat mellőzésével, meghívás útján való betöltése iránt a kari ülés tesz a földművelésügyi miniszterhez javaslatot. Ilyen javaslatot a kari ülésen szavazásra jogosultak háromnegyed szavazat-többségével lehet előterjeszteni.

A főiskola tanárai más tanszékre csak pályázat útján nevezhetők ki.

17. §.

A nyilvános rendes és a nyilvános rendkívüli tanárok kötelesek tantárgyaikat a főiskola tanulmányi szabályzatában megállapított óraszámokban és a kari ülés által meghatározott időben előadni, a kötelező kollokviumokat és szigorlatokat megtartani, a gyakorlatokat vezetni, a kari üléseken résztvenni és tudományszakukat művelni.

Az intézeteket, mint azok igazgatói, személyesen vezetik, rendelkeznek a hozzájuk beosztott segéd-, kezelő- és altiszti, valamint szolgaszeméllyel és egyéb alkalmazottakkal, nekik évenként három napig terjedő rendkívüli szabadságot adhatnak.

18. §.

A tanárok helyetteseit az üresedésben lévő tanári állással egybekötött tennivalók önálló ellátásával a kari ülés javaslatára a földművelésügyi miniszter bízza meg.

19. §.

A kari ülés javaslatára a földművelésügyi minisz-

ter egyes tantárgyak előadásával, állandó vagy ideiglenes minőségben a főiskola kötelekén kívül álló szakembereket is megbízhat; a megbízott előadók kötelezettségei a tanárokéval azonosak.

20. §.

A tanárok helyettesei, úgyszintén a megbízott előadók a kari ülésen résztvehetnek; a tanárok helyetteseinek szavazati joguk van azt a tanszékkel illető ügyekben, amelyet helyettesi minőségben ellátnak.

21. §.

A főiskola tudományos segédszemélyzetének tagjai annak a tanárnak, illetőleg előadónak közvetlen rendelkezése alatt állnak, akihez beosztottak. Kötelességük a kutató munkában, az előadások előkészítésében és a gyakorlatok megtartásában segédkezni.

A földművelésügyi miniszter intézeti tanárokat és tanársegédeket a kari ülés javaslatára önálló előadások tartásával és a tanárok helyettesítésével is megbízhat.

22. §.

A főiskolai tanulmányok ideje nyolc félévre osztott négy tanulmányi év. A tanulmányi év első fele szeptember hó 1. napjától január hó 31. napjáig, második fele február hó 1. napjától június hó 30. napjáig tart.

23. §.

A kertészeti és szőlészeti tanulmányok anyaga a kertészeti, valamint a szőlészeti szakosztályokon belül, a kertészeti, a szőlészeti és a borászati elméleti és gyakorlati ismereteket és az ezzel kapcsolatos különös ismereteket felölelő tantárgyak keretében kerül előadásra. Ezeket az előadásokat szemináriumok, gyakorlatok, valamint a tudományos kutatás előmozdításának célját szolgáló tanulmányok egészítik ki.

A kertészeti és a szőlészeti szakosztályok tanulmányi anyaga elsőtől — a hatodik félévig bezárólag azonos, a hetedik félévtől kezdődően különböző.

24. §.

A főiskola tanulmányi rendjét, ennek keretében a kertészeti, a szőlészeti szakosztályok tanulmányi anyagát, a főiskolán előadott tantárgyak és a gyakorlatok óraszámát, a tantárgyaknak tanszékenkénti csoportosítását, a kötelező kollokviumok és a szigorlatok tárgyait, azok időpontját és sorrendjét a tanulmányi szabályzat állapítja meg.

25. §.

Hazai vagy külföldi egyetemen vagy más főiskolán végzett tanulmányoknak a főiskola tanulmányi idejébe számítása iránt a kari ülés javaslatára a földművelésügyi miniszter határoz.

III.

Oklevél.

26. §.

A főiskola azok részére, akik nyolc féléven át tanulmányokat folytattak és azokat a kertészeti szakosztályon fejezték be, valamint a kötelező kollokviumokat és a szigorlatokat sikerrel kiállították, az alábbi szövegű oklevelet adja ki:

„Anyakönyvi szám . . . Az oklevél sorszáma: . . .

MI
A M. KIR. KERTÉSZETI ÉS SZŐLÉSZETI FŐISKOLA
DÉKÁNJA ÉS TANÁRI KARA

. . . . . urat (úrhölgyet), aki . . . . . országban . . . . . vármegyében . . . . . községben (városban) . . . év . . . . . hónapjának . . . napján született és a . . . . . vallást követi, miután a főiskola rendes hallgatói részére megszabott előadásokon és gyakorlatokon nyolc féléven keresztül résztvett, a kötelező kollokviumokat és a szigorlatokat sikerrel kiállotta, ezzel tanulmányait a főiskola kertészeti szakosztályán az . . . . / . . . . tanévben befejezte, a kertészeti tudományokban és azoknak gyakorlati alkalmazásában . . . . . képzettséget tanúsított, a ránk ruházott jognál fogva

okleveles kertésznek

elismerjük és valljuk.

Ennek hitelül ezt az oklevelet részére kiadjuk és a m. kir. Kertészeti és Szőlészeti Főiskola pecsétjével, valamint aláírásunkkal ellátjuk.

Kelt . . . . . 19 . . évi . . . . . hó . . napján.
. . . . .
a m. kir. Kertészeti és . . . . . a kari ülés jegyzője.
Szőlészeti Főiskola
dékánja.

(függőpecsét).“

Az oklevélben a képesítési fokozatok: „kitűnő“, „jó“ és „megfelelő“.

27. §.

A főiskola azok részére, akik nyolc féléven át tanulmányokat folytattak és azokat a szőlészeti szakosztályon fejezték be, valamint a kötelező kollokviumokat és a szigorlatokat sikerrel kiállották, az alábbi szövegű oklevelet adja ki:

„Anyakönyvi szám: . . . Az oklevél sorszáma: . . .

MI
A M. KIR. KERTÉSZETI ÉS SZŐLÉSZETI FŐISKOLA
DÉKÁNJA ÉS TANÁRI KARA

. . . . . urat (úrhölgyet), aki . . . . . országban . . . . . vármegyében . . . . . községben (városban) . . . év . . . . . hónapjának . . . napján született és a . . . . . vallást követi, miután a főiskola rendes hallgatói részére megszabott előadásokon és gyakorlatokon nyolc féléven keresztül résztvett, a kötelező kollokviumokat és a szigorlatokat sikerrel kiállotta, ezzel tanulmányait a főiskola szőlészeti szakosztályán az . . . . / . . . . tanévben befejezte, a szőlészeti és borászati tudományokban és azoknak gyakorlati alkalmazásában . . . . . képzettséget tanúsított, a ránk ruházott jognál fogva

okleveles szőlésznek és borásznak

elismerjük és valljuk.

Ennek hitelül ezt az oklevelet részére kiadjuk és a m. kir. Kertészeti és Szőlészeti Főiskola pecsétjével, valamint aláírásunkkal ellátjuk.

Kelt . . . . . 19 . . évi . . . . . hó . . napján.
. . . . .
a m. kir. Kertészeti és . . . . . a kari ülés jegyzője.
Szőlészeti Főiskola
dékánja.

(függőpecsét).“

Az oklevélben a képesítési fokozatok: „kitűnő“, „jó“ és „megfelelő“.

28. §.

Azt, hogy az okleveles kertész milyen feltételek mellett kaphat szőlészeti és borászati oklevelet, úgyszintén azt, hogy az okleveles szőlész és borász milyen feltételek mellett kaphat kertészeti oklevelet, a tanulmányi szabályzat határozza meg.

Ugyancsak a tanulmányi szabályzat határozza meg azokat a feltételeket, amelyek mellett az, aki valamely hazai mezőgazdasági főiskolán szerzett mezőgazdasági vagy az 1900:XXVII. t.-c. 24. és 27. §-ában meghatározott gazdatiszti állásokra képesítő oklevelet, a magyar királyi Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán kertészeti vagy szőlészeti és borászati oklevelet szerezhet.

29. §.

Külföldi egyetemen, illetőleg főiskolán szerzett oklevelet a magyar királyi Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán csak úgy lehet honosítani, ha az oklevélnek honosítását kérő a magyar királyi Kertészeti és Szőlészeti Főiskolán legalább két féléven át tanulmányokat folytatott és mindazokból a tantárgyakból, amelyekből külföldön nem vizsgázott, a kötelező kollokviumokat és szigorlatokat sikerrel kiállotta.

V.

Felhatalmazás a magyar királyi Kertészeti és Szőlészeti Főiskolára vonatkozó részletes szabályok megállapítására.

30. §.

A főiskolára való felvételre, a tanulmányi és a vizsgai rendre, valamint a főiskolai hallgatók fegyelmezésére vonatkozó részletes szabályokat a főiskola tanári testületének meghallgatása után a vallás- és közoktatásügyi miniszter meghallgatásával, a tandíjra és a tandíj fizetése alól való mentességre vonatkozó részletes szabályokat pedig a pénzügyminiszter meghallgatásával a földművelésügyi miniszter rendelettel állapítja meg.

31. §.

A jelen szabályzat kihirdetésének napján lép hatályba.

3.

(1) A főiskola első dékán- és prodékánválasztó kari ülését (szabályzat 13. és 14. §-a) abban a hónapban kell megtartani, amikor a főiskola nyilvános rendes tanárainak létszáma a hármat eléri.

(2) Amíg a főiskola dékánja és prodékánja hivatalát elfoglalja, a főiskolát az átszervezett kertészeti akadémia igazgatója vezeti és képviseli.

4.

A főiskola tanszékeinek vezetésével egybekötött tennivalókat, míg az egyes tanszékek betöltése megtörténik, a kertészeti akadémia tanszékvezető tanárai önállóan látják el (szabályzat 18. §-a). A tanszékvezető tanárok a kari ülés (szabályzat 10. és 11. §-a) teljes jogú tagjai.

5.

Ha a földművelésügyi miniszter főiskolai (nyilvános rendes, illetőleg rendkívüli tanárrá oly személy kinevezését javasolja, aki kertészeti akadémiai rendes, illetőleg rendkívüli tanár, az előterjesztést az állam-